

3824 lamina plumbea rep. ad S. Mariae de Capua in sepulcro. Nunc Berolini in museo.

CN · NVMIDIVM
 ASTRAGALVM
 VILIVS · VITA VALIITVDIN
 QVAISTVM · IPSVQ · BV
 5 VTI · TABISCAT · MOR
 "AC · SIXTIV · TABSI
 " MADO · ROGO

Recognovi. Minervini *Bull. Ital.* 1, 180 ab Horatio Pascale (inde repetivit Curtius Wachsmuth mus. Rhen. 18 p. 565); Henzen *Bull. dell' inst.* 1866, 252 ad exemplum Nisseni dat ligno expressam.

3 in. v num pro littera habendum sit, dubium est. — 6 in. II^A quod videtur parum certum est, ut item ductus qui infra apparent, nec mihi de interpretatione constat. — TABSI evidenter lamina; utrum sit cognomen corruptum an tabes aliquo modo invocetur, nescio. — *Cn. Numidium Astragalum il(l)ius(?) vita(m) valetudin(em) quaistum ipsu(m)q(ue) uti tabescat morbu(s) . . . C. Sextiu(s) Tabsi (?) ma(n)do rogo.*

3825 [=3590] in compluribus cippis ingentibus. Collocantur in his locis:

1. Capuae BON. Capuae ad arcum frumenti IVC. Capuae prope ecclesiam S. Bartholomaei occidentem versus adeo lacerum, ut vix appareant verba PELLEGR. Capuae ad S. Germani MAZUCH. Hae indicationes num ad idem saxum omnes pertineant, incertum est.
2. lapis quadratus altus m. 1.45, latus m. 0.75, litteris altis m. 0.05. In pago Marcianensi AVGVST. (apud Peut.). *Allo casale de Marcianisi in la porta appresso la stalla, et lo casale è, dove stava Capua antiqua* MARVC. In pago Marcianisi prope ecclesiam S. Caroli versus occidentem hibernum; hoc integrum est PELLEGR. In porta pagi Marcianise SAX. Adhuc ibidem, antea sub arcu prope forum, nunc in hortis municipalibus.
3. In porta aedium Io. Bapt. del Balzo in pago S. Mariae Maioris ad aediculam S. Caroli orientem versus PELL. Apud Capuam veterem in aedibus nobilis viri Io. Bapt. de Baucio ostii antas communiens MAZUCH.
4. Neapoli in museo publico; quo unde venerit, ignoratur.

Praeterea errore collocatur 'inter Fundos et Itrium' apud METELLVM, Terracinae in templo apud PEUTINGERVM cod. 527 f. 9 APIANVM LIGORIVM GRVT. expilatores Iucundianorum. Terracinae in viculo prope portam S. Laurentii PRATILL. 122 fraude.

<i>exemplum Neap. (4):</i>	<i>exemplum Marcianis. (2):</i>
IVSSV · IMP · CAESARIS	IVSSV · IMP · CAESARIS · QVA
QVA · ARATRV · DVCTVM	ARATRV · DVCTVM · EST
EST	

Descripti et recognovi exemplum musei Neapolitani; Marcianisense recognovit Duhnus. Chigianus J. VI. 203 f. 46' inter Pontaniana; Marucellianus A. 79. 4 f. 77'; Iucundus f. 117 (a quo videntur pendere Bononius Trai. f. 136, Ott. f. 37; Romieu f. 146; Metellus cod. Vat. 6039 f. 364c ex Sim. Vallamberto; Peutinger cod. 527 f. 9; Apianus 183, 3; Ligorius Taur. 17; Grut. 199, 5 ex Apiano); Augustinus Tyfernus cod. Vindob. 3540 f. 13', cod. 3528 f. 44, item apud Peutingerum cod. 527 f. 85; Pellegrinus p. 722 collata ed. Gravier. 2, 248 (inde Gud. ms. 790, 2, ed. 86, 6) dans exempla tria; Mazochi syll. ms. et amph. Camp. p. 52 dans exemplo duo; Saxius in schedis Hagensibus; Pratilli App. p. 122. 334; Fiorelli cat. n. 1399. Orelli 3683.

SARMATIA addit in fine Augustinus adsumptum ex Iucundianis (cf. n. 3833).

Hos cippos coloniae pomerium signavisse videri supra monui p. 368 c. 6. Cf. lex colon. Genetivae c. 73: *ne quis intra fines oppidi colon(iae)ve, qua aratro circumductum erit, hominem mortuom inferto.* Diversa formula est, quam ex lege divi Augusti citant gromatici auctores p. 112, 24. 201, 8. 203, 16 Lachm. *qua falx et arator ierit*; hac enim significatur eam solam territorii partem in adsignationem venire, quae coli possit.

3828 [=3575] cippus quadratus. Capuae MET. Hodie ad S. Mariae in hortis Teti.

IMP · CAESAR
 VESPASIANVS
 AVG · COS · VIII p. C. 77
 FINES · AGRORVM
 5 D I C A T O R V M
 DIANA · TIFAT · A
 CORNELIO · SVLLA
 EX · FORMA · DIVI
 AVG · RESTITVIT

Descripti ego et recognovi. Metellus cod. Vat. 6038 f. 22 in schedula olim solitaria una cum n. 3904 (inde Donius 1, 41 ex cod. Vat. 6038; Mur. 446, 4 ex Donio); Pratilli p. 281. Orelli 1460.

4 AGRORVM] LOCOR Metell. — Cf. supra p. 367.

3826 [=3591] ad S. Angelum in Formis in ipsa porta.

IMP · CAESARI · DIVI
 IMP · VI COS III u. c. 723
 pa XRONO · D · C · a

Descripti et recognovi. Pratilli p. 383; Ruca *Capua vetere* p. 88.

Supplevi v. 3 ex titulo eiusdem aetatis n. 3854.

3827 Capuae rep. a. 1862, deinde apud Cippulum, postea apud Raphaellem Cuccari, qui dedit museo Campano.

IMP · CAES
 DIVI · F ·
 AVGVSTO
 PONTIF · MAX ·
 5 COS · III · IMP · XV · sic p. C. 2/3
 TRIB · POT · XXV
 P · P
 D · D

Recognovi. Iannelli *Commissione di Caserta* 1872 p. 11.

5 debuit esse COS·XIII.

3829 in pago dicto *le Curti* ad sacras aedes GAR. similiterque MAZA.

IMP · CAESAR
 VESPASIANVS
 AVG · PONT · MAX
 TRIB · POT · X · IMP p. C. 78
 5 VIII · COS · VIII
 c e n s o r

Garigliano n. 51; M. H. Maza apud Mur. ms. 18, 224.

Vv. male divisit Maza. — 5 in. A. XII traditur. — 6 ...IN OR Maza, ...TN...OR Gar.